N°. 159. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 8 JULIJ.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 6den Julij jl., n°. 63, heeft Zr. M. goedgevonden de benoeming van *J. P. Lonbar Petri*, burgemeester van Bloemendaal, tot secretaris dier gemeente, met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 1sten dezer, n°. 58, goedgevonden den 2den luitenant jhr. *H. P. C. G. van der Hoeven*, van het 6de regement infanterie, in zijnen rang over te plaatsen bij het regement grenadiers en jagers.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 4den dezer, n°. 42, goedgevonden den majoor *J. V. Forrer*, van het 3de regement infanterie, op zijne aanvrage, ter zake van langdurige dienst, krachtens art. 42 § 1 lit. *a* der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), op pensioen te stellen, en het bedrag van dat pensioen, ingevolge art. 14 *a* der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 129), te bepalen op dertien honderd gulden (f 1800); hebbende het Zijne Majesteit al verder behaagd aan den genoemden majoor den rang van luitenant-kolonel toe te kennen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Een telegraphisch berigt uit Bucharest van den 2den dezer luidt als volgt:

» Het Russisch legercorps hetwelk bestemd was voor de bezetting van Wallachije, is heden morgen bij Leowo over den Pruth getrokken, onder het bevel van den generaal Dannenberg. De generaal Gortschakoff, de opperbevelhebber der bezettingstroepen, wordt te Bucharest verwacht. Morgen zal het voor de bezetting van Moldavie bestemde corps den Pruth bij Skuliany overtrekken.

» De staatsraad Ozeroff, gewezen secretaris van het Russische gezantschap te Konstantinopel, zal zich weder naar die stad begeven om nieuwe onderhandelingen aan te knoopen.

» Aan de Hospodars van Wallachije en Moldavie is de verzekering gegeven dat in het bestuur der Vorstendommen geene verandering zal worden gebragt."

Een der Parijsche bladen die als tolken der Fransche regering gelden, de *Pays*, zegt in zijn jongste nommer: » Van Rusland mag verlangd worden in onwraakbare feiten het bewijs te leveren dat het, de Donaugewesten voor een korten tijd bezettende, niet ten doel heeft de onafhankelijkheid of het bestaan van het Turksche Rijk in gevaar te brengen; en dan staat het aan Turkije te oordeelen of het zich tot een protest moet bepalen en de onderhandelingen moet laten voortgaan, dan wel of het terstond de wapenen moet opvatten. Dit punt moet te Konstantinopel worden beslist. Frankrijk en Engeland staan gereed om hun bondgenoot te hulp te komen zoodra hij in ernstig gevaar komt; is dat geval met den overtogt van den Pruth aanwezig? Deze vraag moet de Turksche regering in hare dikwerf gebleken wijsheid beslissen. Dit alleen kan men verzekeren, dat Frankrijk en Engeland eendragtig zullen blijven in het streven om het Turksche Rijk en om den wereldvrede te behoeden.

» En mogten de gebeurtenissen dezer dagen de Fransche en Engelsche vloten noodzaken om gezamenlijk door de Dardanellen te stevenen, dan zou men ook hierin geene bepaalde en onherroepelijke vredebreuk moeten zien; het zou niet meer dan de overtogt van den Pruth eene daad van vijandelijken aard zijn; het zou slechts moeten worden aangemerkt als een voorzorgmaatregel noodig geworden door eene blijkbaar aanvallende handeling.

» Dit is gezegd in de onderstelling dat Rusland aan Turkije en Europa overtuigend bewijs levere dat het den Pruth niet overtrekt met het heimelijk plan om langen tijd Turksch grondgebied bezet te houden of om straks weder een nieuwen aanvallenden stap te doen. Wordt geen zoodanig bewijs geleverd, mogt het toegelegd zijn op het bestaan van het Ottomannische rijk zelf, dan zou Turkije de krachtigste hulp van zijne bondgenooten mogen vragen, en zou elke aarzeling, elke draling tusschen het feit en het regt afkeurenswaard zijn."

In het *Journal des Débats* van den 6den dezer leest men het volgende: » De Donau-vorstendommen worden thans door Russische troepen bezet. Hiermede neemt het politieke vraagstuk een ander voorkomen aan. Tot nog toe was het op diplomatiek terrein gebleven; thans heeft de eerste daad van geweld plaats gegrepen. Doch de wereldvrede zal, naar wij gelooven, niet worden gestoord. De beslissing moet thans van Konstantinopel komen, van de Turksche regering die in de tegenwoordige omstandigheden reeds zoo veel blijken van wijsheid en gematigdheid heeft gegeven.

» Wij meenen te weten dat niet alleen de Turksche gezant te Parijs, maar ook de Fransche en de Engelsche regering, die in onafgebroken gemeen overleg handelen, aan de Porte zeer dringend hebben aangeraden, geweld niet met geweld te keer te gaan, geen gewapenden wederstand te beproeven tegen de beweging der Russische troepen, zoolang deze den Donau niet overschrijden, kortom, met het geweer in den arm toe te zien, zoolang de Russische troepen binnen de Vorstendommen blijven. Op dit punt vindt men de meest geruststellende verzekering in het manifest waarmede Keizer Nikolaas de bezetting der Vorstendommen heeft aangekondigd. Wij meenen het er voor te mogen houden, dat die heilzame raadgeving nog tijdig te Konstantinopel zal ontvangen worden, dat is vóór den dag waarop de overtogt over den Pruth er bekend wordt. De ontvangst van deze tijding zal ongetwijfeld worden gevolgd door een manifest van de Porte, waarin de staat der zaken ter kennis van Europa gebragt en een beroep gedaan wordt op de mogendheden die het verdrag van 1841 hebben onderteekend, die de natuurlijke verdedigers van het volkenregt zijn en uit dien hoofde aan de Porte haren bijstand niet kunnen weigeren. Dan zal het voor deze mogendheden pligt worden te zien wat haar te doen staat, en door gemeen overleg tot eene schikking te komen die elk regt doe wedervaren en de waardigheid van allen voor schending beware."

De Londensche *Times* van gisteren, den 6den dezer, zegt: » Het gedrag der Porte hetwelk in het manifest van Keizer Nikolaas als eene laakbare stijfhoofdigheid wordt voorgesteld, wordt zelfs goedgekeurd door Oostenrijk, welke mogendheid niet geschroomd heeft dat oordeel uit te spreken met eene kracht en standvastigheid die haar tot eere strekken.

» De hoofdzaak bij de beschouwing van het keizerlijk manifest is niet de indruk dien het op het overige van Europa zal maken, maar de indruk dien het te weeg brengt bij de onderdanen der Russische kroon en bij de leden der Grieksche kerk, tot welke het manifest regtstreeks, zoo niet uitsluitend, gerigt is. In dezen indruk ligt onzes erachtens het groote gevaar. Voor een volk gelijk het Russische zijn de aan het volkenregt ontleende betoogen van weinig waarde, waar het de vervulling geldt van eenen van de voorvaderen op het nageslacht overgeërfden wensch, de zege van zijn heilig geloof. » » In onbepaald vertrouwen » » op den Almagtige zullen wij voor het regtzinnig geloof ten strijde » » gaan" ", zoo zegt het manifest, en deze woorden zullen door het gansche Russische Rijk weêrgalmen. Het is eene oproeping tot eenen kruistogt, gerigt aan een volk hetwelk nog op den trap van ontwikkeling staat dien het overige Europa in de eeuw der kruistogten bereikt had. Het is eene inroeping van een gevoel, hetwelk geen verstandig gouvernement gaande maakt tenzij het van zins en bij magte zij aan hetzelve voldoening te verschaffen; en ongelukkig kan zulks thans niet geschieden voor dat Rusland niet Turkije alleen maar al de onafhankelijke Staten van Europa voor zijnen wil heeft doen bukken. Gelijk wij van bevoegde getuigen vernemen, heerscht onder het publiek in Rusland reeds zoo groote opgewondenheid dat men te St. Petersburg het gouvernement hoort berispen, niet wegens overdreven eischen maar wegens gematigdheid; en men verwondert zich er over de zachte bewoordingen der van het gouvernement uitgegane verklaringen."

Het ministeriele Londensche avondblad de *Globe*, van den 5den dezer, zegt in een aan het oostersche vraagstuk gewijd hoofdartikel: » De wijze waarop de Oostenrijksche gezant, de heer von Bruck, te Konstantinopel is ontvangen, is een blijk van het vertrouwen hetwelk de Turksche regering blijft stellen in het oordeel van het Oostenrijksche kabinet, een vertrouwen hetwelk evenzeer steunt op een juist inzigt in Oostenrijks stoffelijke belangen als op eerbied voor den staatsman die eene zoo gewigtige zending op zich genomen heeft."

— De ministeriele Berlijnsche *Zeit* zegt dat het manifest van Keizer Nikolaas tot die staatsstukken behoort welke eene plaats in de wereldhistorie innemen en het lot van volken en landen bepalen. » De Keizer is nu gelijk aan eenen veldheer die op het vijandelijk strand geland zijnde, zijne schepen verbrandt. Hij is nu gebonden; het is hem onmogelijk thans iets van zijne eischen te laten afdingen. De zware aanklagten die hij daarin tegen de Porte inbrengt, zouden in het oog zijner natie eene onmiddellijke oorlogsverklaring regtvaardigen; hij bepaalt zich echter bij den minsten graad van geweldoefening, dien hij niet als een krachtens bestaande verdragen gedanen stap maar eenvoudig als een dwangmaatregel voorstelt. Onzes inziens zou Rusland erlangen wat het in redelijkheid eischen kan, en zou de onafhankelijkheid der Porte onaangetast blijven, indien deze de in het jongste grootheerlijk bevelschrift bevatte bevestiging van de regten der Christenbevolking in eene nota ter kennis van Rusland bragt en tevens van al de andere groote mogendheden."

ITALIE.

Aan een geacht Turynsch dagblad wordt uit Rome onder dagteekening van den 25sten Junij het volgende gemeld: » De Jesuiten zijn thans in een *conclave* vergaderd, en beraadslagen in diep geheim. Evenwel weet men dat de verkiezing van een nieuwen pater-generaal der orde niet zonder strijd zal plaats grijpen. De aanmatigende eischen der afgevaardigden uit Frankrijk hebben misnoegen gebaard; en er zal waarschijnlijk geen Franschman verkozen worden, al mogt ook de Duitscher, pater Pierling, die door den overleden generaal aanbevolen is, het vereischte aantal stemmen niet bekomen."

SPANJE.

Volgens de berigten uit Madrid van den 2den dezer, hebben de ministers den vorigen dag eene raadsvergadering gehouden over de door toedoen van het vorig kabinet opgerezen gewigtige vraagstukken, doch de beslissing veertien dagen uitgesteld.

De Spaansche regering heeft eenen gezant te Konstantinopel benoemd, waar zij tot nog toe slechts eenen zaakgelastigde had.

Zij heeft bepaald dat het lijk van den markies de Valdegamas, geweest Spaansch gezant te Parijs, op staatskosten naar Madrid overgebragt en aldaar begraven zal worden » wegens de door hem aan de godsdienst, de maatschappij en de monarchie bewezen diensten."

— Den 29sten Junij is, in bijzijn van het hof, de ijzeren spoorweg van Aranjuez naar Tembleque ingewijd.

FRANKRIJK.

De *Moniteur* berigt dat de minister van marine den 4den dezer eene reis tot opneming der Fransche zeehavens van het Kanaal en den Oceaan heeft aangevangen.

Verder behelst het regeringsblad een keizerlijk besluit, waarbij het uitvoerregt op in Frankrijk gebouwde zeeschepen opgeheven wordt; het bedroeg twee francs per ton scheepsruimte.

— In een vorig nommer is gewaagd van eene door de politie in het departement der Aube uitgevaardigde bekendmaking tot afschrikking der opkoopers van graan. Een veelgelezen landbouwkundig blad, de *Echo Agricole*, wijst de dwaasheid van zulke maatregelen aan, en zegt verder: » In verscheiden steden van het noorden en het oosten hebben de maires gemeend te moeten bepalen dat de kooplieden niet ter markt mogen komen dan een uur na de opening derzelve, ten einde het publiek gelegenheid zou hebben om zich van het benoodigde te voorzien. Zelfs heeft de overheid in eene dier steden voor een door haar bepaalden prijs eene partij graan doen verkoopen behoorende aan eenen koopman die sedert eenige weken weigerde te verkoopen."

— Het is, gelijk men weet, het plan des gouvernements verdere verbreiding te geven aan de instelling der particuliere handels-entrepôts met de bevoegdheid om verhandelbare recepissen af te geven en op de ingebragte waren voorschotten in eigen geldswaardig papier te geven. Het regt om zoodanige entrepôts in al de handels- en fabriekplaatsen des lands op te rigten zou, naar des Keizers plan, aan ééne groote maatschappij worden verleend. Eene met het onderzoek dezer aangelegenheid belaste staatscommissie heeft zich voor die centralisatie verklaard. Zoodra dit te Marseille bekend werd, zijn van daar op nieuw dringende betoogen tegen dat plan aan het gouvernement gezonden.

— Aan de Parijsche Beurs is eergisteren, den 5den dezer, de prijs van alle Fransche fondsen aanmerkelijk gerezen. Het werd er als zeer waarschijnlijk beschouwd dat de Fransche en de Engelsche vloot niet binnen de Dardanellen zouden komen; en men zag in het manifest van den Russischen Keizer de strekking om den weg van onderhandeling open te houden.

DUITSCHLAND.

Den 5den dezer zijn de Koning en de Koningin van Beijeren te Berlijn aangekomen en door den Koning van Pruissen in persoon zeer hartelijk ontvangen.

— Gelijk door een Frankfurter dagblad gemeld wordt, heeft de aartsbisschop van Freiburg de leden van den opper-kerkeraad (een Badensch staatscollegie voor het bestuur van kerkelijke aangelegenheden, welks gezag door de Boven-Rhijnsche bisschoppen gewraakt wordt) uitgenoodigd hun ontslag te nemen, en, daar dit geweigerd werd, hen met den kerkelijken ban bedreigd.

ENGELAND.

Van de zijde der oppositie wordt op nieuw verzekerd dat in den ministerraad oneenigheid omtrent het Oostersche vraagstuk bestaat. Volgens den *Morning Herald* van gisteren, den 6den, zou deze oneenigheid in de veelvuldige dezer dagen gehouden kabinetsraden, waarin het gold een besluit te nemen hetwelk een Europeschen oorlog zou kunnen ten gevolge hebben, zoo hoog geklommen zijn dat de eerste minister, lord Aberdeen, die om des vredes wille iets aan Rusland wilde toegeven, zou moeten aftreden.

Van een anderen kant wordt verzekerd dat in de daad eene ontbinding van het kabinet op handen is geweest maar dat het geschil door eene schikking vooreerst is vereffend.

Het ministeriele Londensche avondblad de *Globe* van den 5den dezer noemt dergelijke geruchten lasterlijke verzinsels, wier valschheid aldra blijken zal bij de aanstaanden Vrijdag van regeringswege aan het Parlement te geven mededeelingen betreffende de Turksche aangelegenheden. Volgens dit blad is het geheele ministerie eendragtig in het besluit om het bestaande magtsevenwigt, dat is de onafhankelijkheid van Europa, en de heiligheid der verdragen tevens met de belangen des handels met onwrikbare volharding te verdedigen.

— In de zitting van het Lagerhuis van den 5den dezer werd door lord John Russell medegedeeld dat hij op de afdoening in deze parlementszitting van het door hem ingediende wets-ontwerp tot bevordering der volksopvoeding, niet zou aandringen, maar alleen de tweede lezing daarvan zou voorstellen.

Daarna is de beraadslaging aangevangen over de artikelen van het door de regering voor eenigen tijd ingediende wets-ontwerp houdende bepalingen ten voordeele der handelsscheepvaart, waarbij deze van verscheiden lasten en ongelden vrijgesteld wordt alsmede van het verpligt gebruik van Britsche zeelieden. Volgens de sinds lang bestaande wetsbepaling moet thans elk handelsvaartuig onder Britsche vlag een Engelschen kapitein hebben en eene bemanning die minstens voor drie vierde gedeelten uit Engelschen bestaat. Onder de bepalingen der nu aanhangige bill zal een handelsvaartuig, indien het maar Engelsch eigendom, is, de Britsche vlag kunnen voeren zonder een enkelen Engelschman aan boord te hebben. Deze verandering scheen ook aan sommige liberale leden, zoo als den heer Labouchère, in meerdere opzigten bedenkelijk. De minister voor de handelszaken, de heer Cardwell, betoogde dat er in der daad niets bedenkelijks in gelegen was; tot geruststelling dergenen die vreesden dat de nieuwe wet den Engelschen zeeman weldra werk en brood zou ontnemen, wees hij op de groote ontwikkeling der Engelsche handelsscheepvaart onder de werking der vrijgevige beginselen die sedert eenige jaren in de Engelsche handelswetgeving aangenomen zijn. Nooit was er, zeide hij, een jaar geweest waarin zoo veel Britsche zeelieden gebezigd werden als het jaar 1852, waarin zoo veel schepen in Engeland gebouwd, waarin zoo veel Britsche scheepsruimte in de havens van het Vereenigd Rijk in- en uitgeklaard werd, en waarin de kustvaart niettegenstaande de mededinging der spoorwegen zoo zeer toenam, terwijl de scheepsvracht rijzende was. Over de bepaling die het hoofdonderwerp dezer discussie uitmaakte (artikel 29 der bill) is nog geen besluit genomen.

Vervolgens werd door een der leden verlof gevraagd om een wetsontwerp in te dienen houdende nieuwe bepalingen tot beperking van den duur des arbeids in de fabrieken in het belang van het arbeidsvolk. Hij wilde dat geen fabriekarbeider langer dan tien uren op een dag zou werken, en ten einde voor te komen dat deze bepaling niet weder, gelijk vroegere voorschriften van gelijke strekking, zoude worden ontdoken, stelde hij voor, tevens te bepalen dat de fabriek-werktuigen van half vijf ure in den namiddag tot den volgenden ochtend zes ure zouden moeten stilstaan. Hij besloot met eenige schrikbarende opgaven omtrent de groote sterfte onder de fabriekarbeiders, die hij aan overmatigen arbeid toeschreef. Zonder de denkbeelden des voorstellers te beamen, zeide lord Palmerston dat de regering zich niet verzette tegen het indienen van het wets-voorstel. Daartoe is vervolgens door het Huis verlof gegeven.

— De staatsinkomsten hebben in het met den 5den dezer geëindigde vierendeeljaars ruim 650,000 L. st., en in het laatste jaar ruim anderhalf millioen meer dan in het voorafgaande gelijke tijdvak opgebragt. Het is volgens de *Times* de gunstigste uitkomst, die de staat van 's lands inkomsten in vele jaren opgeleverd heeft.

De som die van het batig slot der schatkist genomen wordt om gedurende het aangevangen vierendeeljaars tot delging van staatsschuld te worden besteed, bedraagt ruim 600,000 L. st.

— De overheden te Manchester hebben besloten aan de politie-agenten twee shillingen meer loon in de week te geven. Zij zijn vooral tot toegeven genoopt door de beduchtheid der ingezetenen dat de orde verstoord zou worden door de vele werklieden die te Manchester den arbeid gestaakt hebben ten einde eene verhooging van het arbeidsloon af te dwingen.

— De koers der Engelsche staatsfondsen heeft zich den 5den dezer aan de Londensche Beurs iets verbeterd. In het manifest van Keizer Nikolaas vond men grond om eene hervatting der onderhandelingen te hopen. Ook bragt de bekend gemaakte staat der openbare inkomsten een gunstigen indruk te weeg.

— Uit eene officiele opgave blijkt dat de toepassing van de straf der zweepslagen op de Engelsche vloot minder veelvuldig wordt. In het jaar 1848 zijn 1363. schepelingen gestraft met 40,545 zweepslagen; in 1852 slechts 578 personen met 17,571 zweepslagen. Dit zal, naar men hoopt, bijdragen om den weêrzin van het zeevolk tegen de dienst op het oorlogschip te verminderen.

ZUID-AFRIKA.

Wij hebben reeds gemeld dat in de Kaapkolonie eindelijk de lang verwachte constitutie uit het moederland ontvangen is met last om onverwijld tot de invoering derzelve over te gaan.

Thans vinden wij in den *Zuid-Afrikaan* van den 5den Mei het schrijven van den 14den Maart jl., waarmede de constitutie door den minister van kolonien, den hertog van New-Castle, aan den gouverneur der kolonie is toegezonden.

Het genoemde blad vestigt inzonderheid de aandacht op de volgende zinsneden van dat staatsstuk:

» Harer Majesteits gouvernement is by de bepaling van den census geleid door eene overtuiging dat, den zegen van eene vertegenwoordigende constitutie aan de kolonie schenkende, het by uitstek onraadzaam is het stemregt zóó te beperken als om diegenen van de gekleurde klassen die in punt van kennis bevoegd zyn ter uitoefening van staatkundige magt, praktikaal onvertegenwoordigd te laten, en dat eenig byzonder gedeelte der maatschappy zoude worden beroofd van haar aandeel in het bestuur van hare plaatselyke aangelegenheden door beperkingen welke, voor zooverre als de onvolledige statistieken in ons bezit, ons in staat stellen oordeel te vellen, gelyk te vreezen is, een te groot staatkundig overwigt zou daarstellen in eene klasse der bevolking. Het is het ernstig verlangen van Harer Majesteits gouvernement dat al Hare onderdanen aan de Kaap, zonder onderscheid van klas of kleur, vereenigd zouden zijn door één band van loyaliteit en één gemeen belang; en wy gelooven dat de uitoefening van staatkundige regten, door allen gelyk genoten, bewyzen zal een der beste middelen te zijn om dat doel te bereiken.

» In vele der petitien welke van tyd tot tyd door u en uwen voorganger van de oostelyke districten overgezonden zyn, heeft men aangedrongen dat de zetel van wetgeving verplaatst zoude worden van de Kaapstad naar Grahamstad, of dat de kolonie zoude worden verdeeld in twee provincien, elke met eene wetgeving.

» Ik heb deze voorstellingen in ryp beraad genomen, maar na de voor- en nadeelen van beide plannen zorgvuldig gewogen te hebben, heb ik het niet raadzaam geoordeeld de invloeijing van eenige zoodanige voorziening in de ordonnantie aan te bevelen. Het is reeds in uwe magt, onder de 60ste sectie, om het parlement te doen vergaderen op zoodanige plaats als het algemeen belang vorderen zal; en wat aangaat eene verdeeling van de kolonie, hoewel ik geenszins verzekerd ben dat zulk een maatregel niet op eenig toekomstig tydstip met voordeel in aanmerking kan worden genomen, ben ik met u van gevoelen, dat er voor het tegenwoordige geene middelen bestaan om twee afzonderlyke en genoegzaam talryke wetgevingen te vormen; en behalve het opvallend voordeel om deze geschiktheid te toetsen door de kiezingen welke nu plaats hebben zullen voor een vereenigd parlement, zyn er andere doeleinden van bezuiniging en staatkunde welke de noodzakelykheid zouden voorschryven om aanvankelyk tot één brandpunt te vereenigen de verschillende gevoelens en begeerten der vertegenwoordigers van de geheele kolonie in zaken derzelver gemeen belang rakende.

» Ik ben te minder onwillig tot dit besluit gekomen, omdat ik het noodzakelyke gevoeld heb voor de toekomstige welslaging der constitutie, dat de ruimste magt zoude worden gegeven aan het koloniaal parlement, om in dezelve, zonder de tusschenkomst van het rijksparlement, zoodanige matigingen en veranderingen in te voeren als de ondervinding leeren mogte noodig te zyn. Trapswyze verbeteringen zullen ongetwyfeld noodig bevonden worden, en het behoorlyk gezag om zulke veranderingen te bewerkstelligen, en daardoor de constitutie te schikken naar de veranderde omstandigheden der zamenleving, is het wetgevend ligchaam der kolonie zelf. Met dit inzigt zyn woorden in de Order in Rade ingevloeid, welke middelen verschaffen zullen waardoor niet alleen inwendige verbeteringen van de wetgeving, maar hare afscheiding in twee afzonderlyke ligchamen kunnen worden bewerkstelligd, indien men bevinden mogte dat de belangen der kolonie daardoor bevorderd zullen worden.

» Het blyft my nu nog slechts overig u te verzekeren dat Harer Majesteits gouvernement, in het overzenden naar de Kolonie de Kaap de Goede Hoop van ordonnantien welke een der liberaalste constitutien

voorregten door eenige der Britsche bezittingen genoten, geregeerd wordt door een ernstig verlangen om den grondslag te leggen van inrigtingen welke de zegeningen en voorregten, zoowel als de rykdom en magt van de Britsche natie in Zuid-Afrika mogen invoeren; en terwyl zy de yverzucht van somtyds tegen elkander aanloopende geslachten bevredigen, de zekerheid en welvaart bevorderen mogen, niet alleen van diegenen die van Britschen oorsprong zyn, maar van al de onderdanen der Koningin, zoodat zy zich vereenigen mogen tot de groote algemeene doeleinden— den vrede en wasdom der Kolonie."

De nieuwe constitutie moest, volgens den uit het moederland ontvangen last, met den aanvang der loopende maand Julij in werking komen; en het koloniaal bewind nam dien ten gevolge maatregelen om vóór dien dag de verkiezing te doen plaats hebben der leden van het nieuwe Parlement, hetwelk uit twee Kamers zal bestaan; de leden van beide zullen door volkskeuze, door hen die eene zekere mate van gegoedheid bezitten, worden gekozen. Voor de eerste kamer zijn alleen vermogende ingezetenen verkiesbaar.

In welken geest de *Zuid-Afrikaan*, een orgaan van een aanzienlijk gedeelte der koloniale bevolking, de gemoederen voor de verkiezingen tracht voor te bereiden, blijkt uit het volgende artikel van dat blad:

» De pogingen der Kolonisten zyn met den besten uitslag bekroond; zy zyn thans in het bezit van de liberaalste constitutie aan eenige Britsche kolonie geschonken — liberaal zelfs boven verwachting.

» Met zoodanige magt als thans aan de ingezetenen der kolonie is geschonken, heeft Harer Majesteits gouvernement ongetwyfeld het regt te verwachten dat zy slagen zullen. Indien dat het geval niet zy, zullen zy het zich zelven te wyten hebben.

» En hoe kunnen zy best tegen mislukking waken? — Enkel door een gezond oordeel te gebruiken in de keuze van zulke mannen, die zoowel hunne bekwaamheden als gewilligheid hebben bewezen om het land hunner geboorte of inwoning te dienen; — die hun behulpzaam geweest zyn in den strijd, en thans met hen in de zegepraal deelen; — die door geene personele beweegredenen bestierd worden of eene neiging betoonen om klasse-wetgeving in te voeren; — voor wie de belangen van allen even heilig zyn en die de magt, hun toevertrouwd, zullen aanwenden tot welzyn des lands, zonder acht te geven op individuele of klasse-belangen.

» Wy hebben thans bykans twee volle maanden voor ons en wy vertrouwen dat dit tydvak degenen die hunne keuze niet reeds gedaan hebben, in staat zal stellen, wel te overwegen wat zy staan te doen, opdat geene magt aan onwaardige handen worde toevertrouwd, en de zegeningen van zelfbestuur herschapen worden in een onverdeeld kwaad en de liberaalste constitutie zelve uitloope op mislukking.

» Voor den 1sten July zal het plaatselyk gouvernement ongetwyfeld de noodige lysten doen opmaken van bevoegde stemgeregtigden; en indien na dien tyd de lastbrieven uitgevaardigd en zy opgeroepen worden om by de stemming tegenwoordig te zyn, is het te hopen, dat niemand van zyn post afwezig zal zyn; — ja, wat van meer belang is, daar den kolonisten de magt verleend is om zich zelven te regeren, laten zy nu hunne vyanden, het Britsch gouvernement en der wereld toonen dat dezelve niet geschonken is aan een ondankbaar volk — een volk dat de bevoegdheid derft om dezelve behoorlyk uit te oefenen."

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 5 Julij: Fransche 3 pcts. rente fr. 77; idem $4^1/_2$ pcts. fr. 102.10.

Londen 5 Julij: Engelsche 3 pcts. gecons. » pct.; — Nederl. $2^1/_2$ pcts. $63^3/_4$ pct.: — idem 4 pcts. » pct,

(De Engelsche 3 percents geconsolideerde rente is, volgens de beursberigten der Londensche bladen, den 5den verhandeld voor $97^3/_4$ en $97^7/_8$ pct. op tijd).

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 7den Julij.*

De heer A. Ruijssenaers heeft zich dezer dagen tot den Koning gewend, met het verzoek om te worden gemagtigd, zijne regten en verpligtingen als concessionaris van den onderzeeschen electro-magnetischen telegraaf tusschen Nederland en Engeland over te dragen op eene hier te lande te vestigen naamlooze vennootschap.

Namens Zijne Majesteit heeft de Regering den adressant doen kennen, dat bij de Regering tegen die overdragt geen bezwaar bestaat, zoo de vennootschap, nadat hare statuten zijn goedgekeurd en zij zelve werkelijk is tot stand gebragt, zich bij een, door den adressant en de vertegenwoordigers der vennootschap geteekend adres, tot het bekomen der overdragt aanmeldt, en de vennootschap zich tevens onderwerpt aan de bepalingen, die van regeringswege als voorwaarde aan de overdragt worden verbonden.

Gisteren is alhier geopend de acht en dertigste vergadering van de Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk, zamengesteld als volgt:

president, P. Boeles, predikant te Noorddijk;
vice-president, W. L. van Oosterzee, predikant te Goes;
secundus van den vice-president, J. A. van Walsem, predikant te Vught;
secretaris, H. P. Timmers Verhoeven, predikant te 's Gravenhage;
quaestor-generaal, P. J. Ameshoff, te Amsterdam;
hoogleeraren, praeadviserende leden:
dr. J. H. Scholten, hoogleeraar te Leyden;
dr. H. E. Vinke, hoogleeraar te Utrecht;
dr. P. Hofstede de Groot, hoogleeraar te Groningen;
afgevaardigde predikanten en ouderlingen:
uit Gelderland, A. C. de Meijier, predikant te Arnhem;
uit Zuidholland, J. Tichler, predikant te Leyden;
uit Noordholland, V. F. J. Boonacker, predikant te Enkhuizen;
uit Utrecht, J. F. Wetter, predikant te Vreeswijk;
uit Friesland, P. A. C. Hugenholtz, predikant te Dokkum;
uit Overijssel, J. J. Rambonnet, predikant te Kampen;
uit Noordbrabant, mr. C. J. van Heusden, oud-ouderling te 's Hertogenbosch;
uit Drenthe, H. Doorenbos, predikant te Hijkersmilde en mr. W. L. Tonckens, ouderling te Meppel;
uit Limburg, W. F. C. van Laak, predikant te Maastricht;
van wege de Commissie tot de Zaken der Waalsche kerken:
P. J. J. Mounier, predikant te Amsterdam;
A. D. J. Mionlet, ouderling te 's Gravenhage;
van wege de Commissie tot de zaken der Protestantsche kerken in Neêrlandsch Oost- en West-Indie:
W. A. van Hengel, oud-hoogleeraar te Leyden.

UITTREKSELS UIT DE VERSLAGEN aangaande den toestand der onderscheiden provincien over het jaar 1852, *door de Gedeputeerde Staten aan de Staten hunner provincie in de gewone Zomervergadering dezes jaars, volgens art.* 162 *der wet van* 6 *Julij* 1850 (Staatsblad *n*°. 39) *ingediend.*

WATERSTAAT EN WEGEN.

ZUIDHOLLAND.

De werken tot verbetering der Oude Merwede en de langzame vorming eener Nieuwe Merwede, met omzigtigheid voortgezet, beantwoorden volkomen aan de verwachting.

Er zijn bezwaren ingebragt over den verhoogden waterstand op de Beneden-Merwede, door het maken van die werken, doch het schijnt dat de bestaan hebbende hooge stand der Merwede alleen is toe te schrijven aan den hoogen stand van den Boven-Rhijn.

De verlaging van den Overlaat van Cruquius is voortgezet; door den hoogen waterstand der rivieren, in het laatste halfjaar van 1852, vertraagd, wordt zij thans vervolgd.

Tot wegneming van droogten in de rivier de Lek, aan den zoogenaamden Bokzak, bij Nieuwpoort, zijn in 1852 vier nieuwe perpendiculaire kribben gelegd aan den linker oever in Zuidholland, en even zoo veel gelijke kribben aan den regter oever in de provincie Utrecht. De uitwerking dezer kribben was zoo gunstig, dat zij naauwelijks waren daargesteld, of een omstreeks 40 jaren geleden gezonken vaartuig, hetwelk zoo lang onder het zand was bedolven geweest, kwam boven, en is voor rekening van het Rijk opgeruimd.

Door de commissie voor de verbetering van den Hollandschen IJssel is een plan voorgedragen. De Gedeputeerde Staten van Zuidholland zijn daarover met die van Utrecht in overleg getreden. Tot de uitvoering van hetzelve worden ruime bijdragen uit de fondsen der beide provincien gevorderd; zullende door Gedeputeerde Staten van Zuidholland een daartoe betrekkelijk voorstel in de vergadering der Staten worden gedaan.

De sluizen en bruggen in Zuidholland schijnen in goeden staat te zijn.

In den toestand der veren is geene verandering gekomen.

De verdieping van het kanaal door Voorne tot even beneden den bovenkant der slagbalken van de sluizen, met de verbreeding van dat kanaal bij Hellevoetsluis, heeft in 1852 gedeeltelijk plaats gehad en zal in 1853 en 1854 worden voortgezet, om met den 30sten April 1855 finaal te worden opgeleverd.

Het aantal zeeschepen die dit kanaal in- en uitgevaren zijn, bedroeg 2724 in 1852 tegen 2495 in 1851.

De werken van het Zederik-kanaal zijn behoorlijk onderhouden; een gedeelte van den westelijken dijk, in den omtrek der vlotbrug te Meerkerk, is verbreed geworden en voor de passagie met ligte rijtuigen opengesteld; het vervoer van producten van den landbouw is daardoor zeer bevorderd geworden, en in de bezwaren van vele inwoners, in deze streken, te gemoet gekomen. In den jare 1852 zijn te Gorinchem 2245, aan den Arkelschen dam 3708, en te Vianen 2472 vaartuigen gepasseerd; de geheele opbrengst der sluis- en bruggelden bedroeg f $13.396.21^1/_2$.

De toestand van het kanaal van Steenenhoek blijft, voor zooveel aan Gedeputeerde Staten bekend is, in behoorlijke orde, doch de regeling van het bestuur is nog altijd eene onafgedane zaak.

De toenemende achteruitgang van de haven te Middelharnis heeft op middelen van herstel doen bedacht zijn, ten gevolge waarvan er een project tot verbetering dier haven is gemaakt en aan de Hooge Regering aangeboden. Dit plan is reeds onderzocht, en er is uitzigt gegeven, dat voor de uitvoering van het werk eene rijks-bijdrage, over eenige jaren verdeeld, zal worden verleend, ten hoogste tot de helft der kosten, indien de andere helft door de provincie en de overige belanghebbenden wordt bijeengebragt.

De provinciale zeewerken op Goedereede hebben in 1852 geen belangrijke schade geleden. Alleen het Flaauwe Werk vorderde weder bijzondere zorg. Hier zijn volgens een nieuw stelsel in 1852 werken tot oeververdediging uitgevoerd: men heeft namelijk de dusver gevolgde kostbare verbreeding van den voet der steenglooijing gestaakt en getracht de verlaging van het strand te keer te gaan door dammen en nollen van eene minder kostbare constructie.

Het is bij de inspectie in Mei jl. gebleken, dat deze werken, die in de maand Januarij 1853 zijn opgeleverd, aanvankelijk zeer goed aan het doel hebben voldaan; het voorheen afnemende strand, waardoor de steeds vooruitgebragt wordende kostbare steenglooijing met ondermijning werd bedreigd, is door den dam en de nollen aanwinnende geworden, zoodat het zand tusschen dezelve tot het bovenste gedeelte daarvan bij hunne aansluitingen tegen de steenglooijing of het duin reikt.

Door het omheijen van palen, die boven de dammen met de koppen verheven zijn gebleven, schijnt men er in geslaagd te zijn, om den vernielenden golfslag te breken; van daar, dat deze dammen gedurende den laatsten winter onbeschadigd zijn gebleven; terwijl de andere dammen, welke niet van palen zijn voorzien, op nieuw vrij aanmerkelijk hebben geleden; en zijn maatregelen beraamd, om ook deze dammen van palen te voorzien.

Behalve dat gedeelte van het Flaauwe Werk, waarvan het onderhoud steeds tot zeer belangrijke kosten heeft geleid, is ook het daaraan grenzende oostelijk gedeelte in ongunstigen staat, en vordert voorziening.

De duinketen van de grens van Noordholland tot aan de Maas blijft in denzelfden toestand. Het strand noch de duinen ten noorden van Scheveningen geven eenige bekommering, doch ten zuiden van die plaats, en in het bijzonder onder Loosduinen voor de polders het Noordland en het Nieuwland, is het gevaar niet verminderd.

Omtrent deze waterkeerende en hoogst belangrijke duinvakken wordt medegedeeld dat het gedeelte achter Ockenburg steeds aan versmalling onderhevig blijft, en dat de duinen vóór de polders het Noordland en het Nieuwland niet meer bestaan, zoodat het zeewater bij eenigzins hooge vloeden aldaar slechts door zwakke inlaagdijken wordt gekeerd.

Aan de rivierwaterkeerende werken zijn geene buitengewone rampen voorgevallen.

Bij het dijkscollegie van den Alblasserwaard bestaan nog altijd bezwaren tegen de door het Rijk ondernomen beteugeling der killen, in verband

met de verbetering der rivieren; doch Gedeputeerde Staten vermeenen, op grond der berigten van den hoofdingenieur, te mogen vertrouwen dat door het bestuur van den waterstaat de belangen der betrokkene districten zooveel mogelijk worden in het oog gehouden.

Bij de verveeningen wordt voor de naleving der bestaande verordeningen gezorgd.

De droogmaking van het Haarlemmer-meer is voltooid.

De droogmaking der veenplassen van Ommoorden en Bospolder en van die onder Kralingen zal eerlang, naar het zich laat aanzien, kunnen worden aangevangen.

De verkaveling van den Meeslouwer- en Huiszitterpolder onder Stompwijk was reeds bijna voltooid, toen in December 1852 door eene doorbraak de polder weder volgeloopen is. Voor de wederuitmaling is een ruim subsidie uit 's Rijks schatkist toegezegd, onder voorwaarde dat evenveel uit de provinciale kas zal worden verleend, waartoe een voorstel in de Staten-vergadering zal worden gedaan.

De kleine droogmakerij onder Hazerswoude is zonder belangrijke tegenspoeden volbragt.

De Zoetermeersche Meerpolder, de Driemanspolder, de nieuw-drooggemaakte polder onder Soetermeer, de polder van Oukoop, de polder van Papekop en Diemerbroek, de polders Langeweide en Ruigeweide en andere hebben, door den hoogen waterstand in den Rhijn, overlast van water geleden, waarom door de besturen dier polders op maatregelen ter voorziening daarin wordt aangedrongen, en meer bijzonder op de verbetering van de rivier de Gouwe, door den aanleg van een stoomgemaal op de rivier de IJssel, te Gouda.

In het algemeen wordt omtrent de waterschappen gemeld, dat de dijken in den afgeloopen winter weinig hebben geleden: hebbende geene zeer hooge rivierstanden en zeevloeden plaats gevonden.

Geene bedijkingen van buitengronden van eenig aanbelang zijn in het afgeloopen jaar verrigt.

De maatschappij tot landaanwinning, gevestigd te Dordrecht, is eigenaresse geworden van eene niet onaanzienlijke oppervlakte slikken en platen, ten westen van die, aan haar behoorende, aan het westelijk gedeelte van het eiland Rozenburg; men is daar werkzaam met het afdammen van geulen, tot aanwinning van gronden.

De schorren aan het westeinde van het eiland de Tien Gemeten zullen vermoedelijk nog in dit jaar, ter oppervlakte van 245 bunders, worden omkaad.

Het reglement voor het hoogheemraadschap van Delfland is in 1852 tot stand gekomen. Onderscheiden andere nieuwe reglementen voor waterschappen zijn aanhangig.

De rijkswegen in Zuidholland zijn in voldoenden staat.

De grindweg van Ouddorp over Goedereede, Stellendam en Dirksland naar de bestaande schulpwegen van Sommelsdijk en Middelharnis, met eenen zijtak naar Melissant, alsmede de begrinding van den hoofdmiddelweg van den Zuidplaspolder in Schieland, loopende van Moerkapelle naar Moordrecht, zijn voltooid. Bij de onlangs gedane inspectie is het gebleken, dat eerstgemelde weg doelmatig is aangelegd, en dat de belangrijke subsidien, daarvoor uit 's Rijks en provinciale kassen verleend, kunnen geacht worden goed te zijn besteed.

Hetzelfde kan gezegd worden omtrent den nieuwen weg in den Zuidplaspolder.

De begrinding van den weg van Spijkenisse naar Hekelingen, aansluitende aan de bestaande grindwegen in het land van Voorne en Putten, en van een gedeelte van Rockanje naar Nieuwenhoorn, zijn mede in 1852 tot stand gekomen.

Van onderscheiden andere gemeente- en buurtwegen is de verbetering uitgevoerd of voorgenomen.

Voor het aanleggen van een grindweg van 's Gravendeel over Strijen tot Numansdorp en Zuid-Beijerland met een zijtak van Maasdam naar Westmaas, is door de provincie en door het Rijk een subsidie van f 14,000 elk toegezegd.

De verbetering der kleiwegen is op vele plaatsen in Zuidholland nog altijd zeer wenschelijk.

Een nieuw provinciaal reglement op de wegen en voetpaden is ingevoerd.

De in het laatst van het vorige jaar op den Hollandschen spoorweg voorgekomen ongevallen hebben aan de Gedeputeerde Staten van Zuid- en van Noordholland aanleiding gegeven om daarop de aandacht van den Minister van Binnenlandsche Zaken te vestigen, met verzoek dat er van wege de regering spoedig maatregelen van toezigt op den toestand en de dienst der spoorwegen genomen worden, hetzij bij eene wet of een Koninklijk besluit.

Met dit nommer der *Staats-courant* wordt verzonden vel 14 der *Bijlagen* van het Bijblad II, inhoudende het slot van het Verslag omtrent den staat van het Hooger-, Middelbaar en Lager Onderwijs over 1851 — 1852.

ADVERTENTIEN.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Twaalfde* trekking der *Vijfde* Klasse van de 220ste *Staats-Loterij*, op Donderdag den 7den Julij 1853, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

Nº. 10950 een prijs van 100,000 gulden.
» 9596 » » » 1000 »
» 8584 » » » 10,000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

** Bij resolutie, gedagteekend: 's Gravenhage, den 7den Julij 1853, heeft Zijne Excellentie de Minister van Finantien goedgevonden en verstaan:

1°. te bepalen, dat de Loten der 220ste Staats-Loterij, gedurende de *Vierde* week der trekking van de *Vijfde* of laatste Klasse, beginnende op Maandag den 11den Julij 1853, door de collecteurs, splitters en debitanten, tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven, dan tot de navolgende; te weten:

BIJ VERKOOP:

Geheele loten	f 82.00
Halve	» 41.00
Vijfde	» 16.40
Tiende	» 8.20
Twintigste	» 4.10

2°. voorschreven bepaling ter kennisse te brengen van de Heeren Commissarissen des Konings in de onderscheidene provincien, met verzoek om daaraan de meest mogelijke algemeene bekendmaking te doen geven, zoomede om te willen doen toezien, dat de loterij-handelaren zich daarnaar gedragen.

OPENBARE BESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te 's Hertogenbosch zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Herbesteden: het Herstellen van het voormalige Huis van Arrest in de Citadel bij de Vesting 's Hertogenbosch.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 11den Julij 1853, des voormiddags ten elf ure, in het Brabantsch Koffijhuis te 's Bosch, alwaar van den 8sten dier maand het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te 's Hertogenbosch.

** De Kolonel, belast met het toezigt over de Garnizoens-Bakkerij te *Groningen*, brengt bij deze ter kennis van de daarbij belang hebbenden, dat door hem, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op Dingsdag den 19den Julij aanstaande, ten 12 ure, in de Garnizoens-Infirmerie, aan het Martini-Kerkhof alhier, zal worden Herbesteed: De Levering van Twee Last Zeeuwsche Tarwe, wegende minstens 74 pond per Mud; moetende het Merk, op het Monster voorkomende, ook op den Omslag van het Inschrijvings-biljet zijn geplaatst: zullende de verdere Voorwaarden, waarop voorschreven Aanbesteding zal geschieden, van heden tot den dag van Aanbesteding ter lezing liggen op het Bureau van voornoemde Infirmerie, van des morgens 10 tot 12 ure.

Groningen, den 4den Julij 1853.

De Kolonel voornoemd,
J. J. de Moulin.

** De Majoor, Garnizoens-kommandant, belast met het toezigt over de Garnizoens-bakkerij te Gorinchem, zal, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op den 21sten Julij 1853, des middags om 12 ure, ten zijnen burele Aanbesteden de Leverantie van:

2 Lasten Kubanka-Tarwe, wegende minstens 77 ponden netto per mud;
2 » Zeeuwsche Tarwe (oude) » 75 » » » »
83 Mudden Pruissische Rogge, » 72 » » » »

De Voorwaarde, waarop gemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal van af den 6den tot den 21sten Julij 1853 ter lezing liggen op het Plaatselijk Bureau, van des morgens 10 tot 1 ure.

Wordende de Inschrijvers opmerkzaam gemaakt, dat het Merk op de Inschrijvingsbiljetten voorkomende, ook op de Monsters der granen moet gesteld worden.

De Majoor voornoemd,
Van Nimwegen.

GENERAL
STEAM-NAVIGATION-COMPANY.

Dienst *tusschen* **ROTTERDAM** *en* **LONDEN.**

DE *MAAL-STOOMPAKKETTEN*

vertrekken met **Passagiers en Goederen:**

Zaturdag 9 Julij 1853, 's namiddags ten 1 ure.
Woensdag 13 » » 's morgens » 7 »

Bovendien voor **Vee** en **andere Goederen:**

De *Giraffe*, kapt. Goodburn, iederen **Vrijdag** of **Zaturdag.**

Bovendien *twee maal* 's weeks eene Stoomboot volkomen ingerigt tot het Laden van Vee en andere Goederen.

De Agenten, W. Smith en P. A. van Es.

REPRÉSENTATIONS DE Mlle RACHEL.

M. Raphael Félix, Directeur des Congés de Mlle RACHEL, a l'honneur de porter à la connaissance du public, qu'il donnera du 18 Juillet au 30 du même mois cinq Représentations de *Tragédies, Drames et Comédies* avec la célèbre Mlle RACHEL et une Compagnie entière d'Artistes des premier et second Théâtres Français de Paris. Le bureau de location est ouvert tous les jours de 10 heures le matin à 4 heures chez M. Dubois, receveur, rue dite Molenstraat, à la Haye. On pourra dès aujourd'hui, Jeudi 6 Juillet, prendre des billets pour toutes les places numérotées du Théâtre.

La première Représentation aura lieu Lundi le 18 Juillet.

PHÈDRE,

Tragédie en cinq actes; Mlle RACHEL remplira le rôle de *Phèdre.*

On commencera par:

LE DÉPIT AMOUREUX,

Comédie en deux actes de *Molière.*

La deuxième Représentation, Mercredi le 20 Juillet.

Chez M. de Groot on peut se procurer tous les ouvrages dans lesquels paraîtra Mlle RACHEL. L'administration Française a l'honneur de prévenir que ces brochures sont conformes à la représentation.

Prix des Places: Stalles et 1er Rang, f 6; Second rang, Amphithéâtre, Baignoires et Loges Grillées, f 5; Parquet, f 4; Amphithéâtre du 3e rang f 1.50; 3e Rang de côté f 1.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.